

Gezamenlijke verantwoordelijkheid

“ING huldigt het standpunt dat de werknemer in eerste instantie zelf verantwoordelijkheid draagt om zijn woon-werkverkeer goed te regelen. Daarbij hebben de werkgever en de overheid wel de taak om dit te faciliteren, zodat de werknemer ook keuzes heeft. Vanuit die verantwoordelijkheid bood ING medewerkers tijdens de grootschalige wegwerkzaamheden aan de A4 en A10 Zuid een gratis OV-pas aan. Zonder actieve rol van de werkgever zou de ING-medewerker deze OV-pas niet hebben ontvangen.”

Marieke Grobbe, Manager Benefits ING Nederland

ING – Publiek-private samenwerking biedt uitkomst bij wegwerkzaamheden

Marieke Grobbe, ING

In het kort

In 2006 zorgde grootschalig onderhoud aan de A4 en A10 Zuid twee maanden lang voor een beperkte bereikbaarheid van bedrijven in Amsterdam Zuidoost. ING bood haar medewerkers voor die periode gratis een OV-pas aan voor woon-werkverkeer. Dat kon dankzij Stichting A4-A10 Zuid Bereikbaar, een succesvolle publiek-private samenwerking.

Organisatie

ING is een van de grootste financiële instellingen ter wereld. De onderneming biedt in meer dan vijftig landen producten en diensten aan op het gebied van bankieren, verzekeren en vermogensbeheer. ING bedient een ruime klantengroep, bestaande uit particulieren, gezinnen, kleine bedrijven, grote ondernemingen, instellingen en overheden. Gemeten naar beurswaarde behoort ING tot de twintig grootste financiële instellingen ter wereld en tot de top-10 in Europa.

In haar thuismarkt, de Benelux, kunnen particuliere klanten bij ING terecht voor een ruim assortiment aan bank- en verzekeringsproducten en voor vermogensbeheer. In Amsterdam beschikt ING over enkele tientallen vestigingen. Hier staat ook het hoofdkantoor van ING: ING House. Dit moderne gebouw straalt uit waar ING als financiële dienstverlener voor staat: innovatie en transparantie, dynamiek en duurzaamheid.

Locatie

In Amsterdam beschikt ING over enkele tientallen vestigingen. De bankkantoren zitten op strategische winkellocaties. De kantoorpanden zitten conform het landelijke ING-beleid zo dicht mogelijk bij een station, of op een locatie die goed bereikbaar is per bus, tram of metro. Met deze locatiekeuze probeert ING het OV-gebruik door medewerkers te stimuleren. Het komt de bereikbaarheid van de ING-vestigingen ten goede.

Vraagstuk

Van 21 juli tot en met 15 september 2006 vond grootschalig onderhoud plaats aan de A4 en A10 Zuid. Vooral bedrijven in Amsterdam Zuidoost kregen daardoor te maken met een beperkte bereikbaarheid. Voor ING gold dit voor tien vestigingen: vier kantoorpanden en zes bankkantoren, met in totaal ongeveer 1700 medewerkers. Voor de automobilisten onder hen zocht ING naar alternatieven die het ongemak zouden kunnen beperken.

Welke maatregel?

ING kwam in contact met Stichting A4 - A10 Zuid Bereikbaar, die voor werkgevers en werknemers in het gebied een pakket van oplossingsmaatregelen had samengesteld. De stichting is een samenwerkingsverband tussen het lokale bedrijfsleven, overheden en Verkeer.advies en diende als juridische contractpartner voor de betrokken partijen. Al eerder, tijdens het onderhoud aan de A9 Gaasperdammerweg in 2005, had ING goede ervaringen opgedaan met deze publiekprivate samenwerking.

A4 - A10 Zuidpas

Doel van het pakket van oplossingsmaatregelen dat de stichting bood, was de hoeveelheid autoverkeer in de spits van en naar bedrijven zodanig te verminderen dat de afwikkelingskwaliteit op deze snelwegen ondanks de wegwerkzaamheden ongeveer op peil zou blijven. Net als bij de werkzaamheden in 2005 bestond de hoofdmaatregel uit een speciale pas, de A4 - A10 Zuidpas. Die gaf werknemers binnen een vastgesteld gebied tijdens de wegwerkzaamheden van 21 juli tot 15 september 2006 recht op gratis vervoer tussen de woonplaats en werklocatie per trein, streekbus, tram en de Amsterdamse metro. Aanvullende maatregelen waren:

- Een speciale A4 - A10 Zuid Shuttlebus.
- Een gereduceerd tarief op door NS en Q-Park beheerde P+R terreinen.
- Een gratis OV-fiets.
- Een persoonlijk reisadvies.

Het besluit om medewerkers de speciale A4 - A10 Zuidpas aan te bieden was bij ING snel genomen. Argumenten hiervoor waren:

- De concrete mogelijkheid die het bood om het woon-werkverkeer van de medewerker tijdens de wegwerkzaamheden goed te faciliteren.
- De concrete mogelijkheid die het bood om tijdens de werkzaamheden een bijdrage te leveren aan de vermindering van het autoverkeer op de A4 en A10 Zuid.
- De aansluiting van deze maatregel bij het ING-beleid dat het OV-gebruik voor woon-werkverkeer stimuleert.
- Het enthousiasme waarmee een vergelijkbare pas door werknemers werd ontvangen tijdens de eerdere werkzaamheden aan de A9 Gaasperdammerweg.

Doorslaggevend was bovendien:

- Het feit dat Stichting A4 - A10 Zuid Bereikbaar het grootste deel van de uitvoering voor rekening nam.
- De geringe prijs van de A4 - A10 Zuidpas (30 euro per kaart voor de hele periode).

Overigens huldigt ING het standpunt dat de werknemer in eerste instantie zelf verantwoordelijkheid draagt om zijn woon-werkverkeer goed te regelen. Daarbij hebben de werkgever en de overheid wel de taak om dit te faciliteren, zodat de werknemer ook keuzes heeft. Vanuit die verantwoordelijkheid bood ING medewerkers de A4 - A10 Zuidpas ook aan; zonder actieve rol van de werkgever zou die niet voor hem zijn weggelegd.

Hoe werd de pas ingevoerd?

Bedrijven bepaalden zelf welke vestigingen zij in het door Stichting A4 - A10 Zuid Bereikbaar afgebakende gebied lieten meedoen. Voorwaarde was wel dat, als een vestiging meedeed, de werkgever aan alle medewerkers op die locatie een A4 - A10 Zuidpas gaf.

ING stelde de A4 - A10 Zuidpas beschikbaar aan in totaal ongeveer 1700 medewerkers, werkzaam op tien verschillende locaties. Voor ING ging de meeste tijd zitten in het maken van een overzicht met de gegevens van medewerkers (naam, adres, woonplaats) die voor de pas in aanmerking kwamen. Daarbij moest ook in kaart worden gebracht welke medewerkers al met het OV reisden. Deze hoefden de pas niet te ontvangen; voor hen ontving ING een korting op de factuur.

ING maakte de medewerkers via intranet attent op de maatregel, waarbij voor inhoudelijk informatie werd doorverwezen naar de speciale website van Stichting A4 - A10 Zuid Bereikbaar. De stichting kreeg ook het naw-overzicht van de ING-medewerkers en stuurde hen:

- De op naam gestelde A4 - A10 Zuidpas.
- Informatie over het gebruik van de pas.
- Een persoonlijk reisadvies.

Belangrijk aandachtspunt bij het overdragen van de naw-gegevens was het privacyaspect. Deze overdracht bleek binnen de privacyregels van ING mogelijk en verantwoord. Wel werd in het contract met Stichting A4 - A10 Zuid Bereikbaar een extra paragraaf opgenomen over het gebruik van deze gegevens.

Beperkingen

Tussen de verschillende ING-vestigingen in het afgebakende gebied en het hoofdkantoor (dat daar net buiten viel) vindt veel verkeer plaats. ING wilde daarvoor graag een aantal niet-persoonsgebonden passen. Dit was niet mogelijk, vooral om misbruik te voorkomen.

Bij het opstellen van de naw-gegevens bleek dat er twee ING-kantoren waren die op de grens van het afgebakende gebied lagen. De A4 - A10 Zuidpas kwam één zone tekort om medewerkers hier naartoe te laten reizen. ING gaf deze medewerkers de mogelijkheid de extra kosten te declareren.

Baten

Voor de werknemers

- Een alternatief om de verkeershinder tijdens de wegwerkzaamheden te omzeilen.
- De mogelijkheid om het OV voor woon-werkverkeer uit te proberen.

Voor de organisatie

- Een aantrekkelijke werkgever zijn; laten zien dat je meedenkt met de werknemer.
- Medewerkers die op tijd op hun werk zijn en dus bereikbaar voor klanten.
- Stimulering van het OV-gebruik voor woon-werkverkeer door werknemers. Een aantal van de ING-werknemers is het OV als goed alternatief voor de auto gaan zien.

Het feit dat ING de A4 - A10 Zuidpas aan medewerkers verstreekte, werd door hen erg gewaardeerd. ING gaf medewerkers hiermee een alternatief voor het gebruik van de auto. Wie ondanks de pas in de

auto stapte en in de file terechtkwam, wist dat dit zijn eigen keuze was. Dat heeft er zeker toe bijgedragen dat de verkeershinder binnen ING weinig of geen beroering heeft opgeleverd.

Een evaluatie van de mobiliteitsbeïnvloedende maatregelen tijdens het groot onderhoud aan de A4/A10 Zuid door het Ministerie van Verkeer en Waterstaat onder deelnemende bedrijven laat zien dat:

- Het aandeel OV in het woon-werkverkeer tijdens de werkzaamheden bijna twee keer zo groot was dan in de periode daarvoor (van 23 naar 43 procent).
- Het aandeel van de auto fors minder was (van 61 naar 42 procent).
- Het verkeersaanbod in de ochtendspits 15 procent en in de avondspits 11 procent lager was t.o.v. zomer 2004.
- De mobiliteitsbeïnvloedende maatregelen het verkeersaanbod met 5 procent significant hebben gereduceerd.
- Ruim een maand na afloop van de werkzaamheden en de geldigheidsduur van de pas het aandeel van de auto in het woon-werkverkeer 4 procent lager is dan in de periode voor de werkzaamheden.
- Het aandeel van de trein daarentegen van 14 naar 16 procent gestegen is.

Kosten

Voor de organisatie

30 euro per A4 - A10 Zuidpas, voor de gehele periode. Dit is een prijs die mogelijk was dankzij het collectief en die geen enkele afzonderlijke werkgever zou hebben kunnen realiseren. ING ontving hiervoor één factuur van Stichting A4 - A10 Zuid Bereikbaar. De kosten werden intern toebedeeld aan de verschillende kostenplaatsen van de medewerkers. Van tevoren leverde ING aan Stichting A4 - A10 Zuid Bereikbaar een overzicht van medewerkers die al met het OV reisden. Deze mensen hoefden de pas niet te ontvangen. Hiervoor werd een korting op de factuur aangebracht.

Voor de werknemers

Gratis.

Fiscale aspecten

Geen. Stichting A4 - A10 Zuid Bereikbaar had van tevoren met de Belastingdienst afgestemd dat het gebruik van de A4 - A10 Zuidpas geen fiscale gevolgen zou hebben.

Tijdsinvestering

Juni 2006	Stichting A4 - A10 Zuid Bereikbaar neemt contact op met het hoofd Arbeidsvoorwaarden van ING.
Juni 2006	Bespreking tussen ING en Stichting A4 - A10 Zuid Bereikbaar over mogelijke deelname. Vanuit ING neemt naast het hoofd arbeidsvoorwaarden ook de Manager Benefits deel, als verantwoordelijke voor het mobiliteitsplan, anderhalf uur, 2 personen.
Juni 2006	Samenstelling overzicht naw-overzicht van medewerkers, door de afdeling Beleidsinformatie, 1 dag, 1 persoon.
Juli 2006	Informereren van facility managers, eerstelijns opvang (callcenter) en MR.
Juli 2006	Nieuwsbericht op intranet over de pas, door de afdeling Communicatie, 3 uur, 2 personen

Juli 2006 Brief naar de medewerkers waarvan het reistraject voor een klein deel buiten het gebied valt waarvoor de pas geldt en die de extra vervoerskosten mogen declareren, door de afdeling Communicatie, 6 uur.

Dec 2006 Evaluatie met Stichting A4 - A10 Zuid Bereikbaar, door de Manager Benefits, 1 uur.

Promotie van de maatregel

- Een nieuwsbericht op intranet over de pas, met een verwijzing naar de speciale website van Stichting A4 - A10 Zuid Bereikbaar.
- Een informatieve brief aan de facility managers op de verschillende locaties.

Tips

Maak waar mogelijk gebruik van een publiek-private samenwerking als Stichting A4 - A10 Zuid Bereikbaar. In een dergelijk platform komt alle kennis over mobiliteit samen.

Heb je als bedrijf door wegwerkzaamheden te maken met een beperkte bereikbaarheid met de auto, dan kan dat een uitgelezen aangrijpingspunt zijn om het OV-gebruik van medewerkers te bevorderen.

Benut de extra meerwaarde die een publiek-privaat platform bij grootschalige werkzaamheden biedt. Zo bracht Stichting A4 - A10 Zuid Bereikbaar vooraf tot in detail alle informatie in kaart over de verwachte filedruk, alle mogelijke vervoersalternatieven, et cetera. Dat bespaarde ING veel tijd. Bovendien was de kwaliteit van deze informatie hoog; binnen het platform kon gebruik worden gemaakt van een brede en specifieke kennis en deskundigheid.

Meer weten?

ING

HR Netherlands & European HR Transformation
Bijlmerdreef 24
Amsterdam

Postbus 1800
1000 BV
Amsterdam

Marieke Grobbe

Manager Benefits
Telefoon (020) 5761008
marieke.grobbe@mail.ing.nl

Stichting A4-A10 Zuid Bereikbaar
Haaksbergweg 75
1101 BR Amsterdam

Postbus 12432
1100 AK Amsterdam

Telefoon (020) 7154025
a4a10zuidbereikbaar@verkeeradvies.nl
www.a4a10zuidbereikbaar.nl

Verkeer.advies
www.verkeeradvies.nl

Meer weten over wat de publiekprivate samenwerking bij grootschalige wegwerkzaamheden kan opleveren? Op deze website vindt u onder Projecten – Amsterdam – 2006 A4 - A10 Zuid de Eindrapportage A4 - A10 Zuid.